

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakter a specifika budovy	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva	7
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	11
3.7	Spoluúčast rodičů	12
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
4	Organizace vzdělávání	15
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	17
5.1	Zaměření školy	17
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	17
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	18
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	19
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	20
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	21
6	Vzdělávací obsah	22
6.1	Integrované bloky	22
6.1.1	Čtyřlístkovi noví kamarádi	22
6.1.2	Čtyřlístkovo podzimní království	27
6.1.3	Skřítkův vánoční zázrak	30
6.1.4	Skřítek v zimní peřince	34
6.1.5	Jarní kabátek skřítky Čtyřlístka	46
6.1.6	Skřítek a toulavé boty.....	49
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	56
7	Systém evaluace	57

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Putování skřítky Čtyřlístka

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola "Čtyřlístek", Novosedlice

SÍDLO ŠKOLY: Nezvalova 388, Novosedlice, 41731

KONTAKTY:

e-mail: ms.novosedlice@quick.cz

Tel.: 417 539538

mobil: 702 127 240 - ředitelna

702 127 241 - třída KOŤATA

702 127 243 - třída BERUŠKY

702 127 243 - třída ŽABIČKY

REDIZO: 600084230

IČO: 70971323

IZO: 107568187

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Ředitelka školy: Radka Hynková tel: 702 127 240

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Kaiserová Michaela - pedagog, Bc. Šedivá Pavlína - pedagog, Bc. Růžičková Karolína - pedagog, Majrychová Hana- pedagog, Veselá Andrea DiS. - pedagog, Soukalová Petra - pedagog

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Novosedlice

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Trnovanská 208/16, 417 31 Novosedlice

KONTAKTY:

přímé linky: starosta 417536228, 778 072 566

místostarosta: 606 636 858

e-mail: podatelna@novosedlice.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2024 - 31.8. 20272024

VERZE ŠVP: 2024

ČÍSLO JEDNACÍ: 03/2024

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 26. 6. 2024

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 27. 8. 2024

.....
ředitel školy

Ředitelka školy: Radka Hynková tel: 702 127 240

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 75

Počet tříd: 3

Počet pracovníků: 10 pedagogických a správních pracovníků. V případě potřeby a možností je počet pracovníků doplňován o další pracovníky, především asistenty pedagoga, chůvy apod.

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola se nachází v horní části obce Novosedlice. Byla otevřena v roce 1975a je to jediná mateřská škola v obci. Nachází se v ulici Nezvalova

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Budova mateřské školy je dvoupodlažní s přízemní přístavbou technického zázemí a školní jídelnou - výdejnou.

Dopravní dostupnost školy:

U mateřské školy je zastávka MHD. Ulice u mateřské školy je jednosměrná a od roku 2023 má k dispozici tři parkovací místa, která jsou vyhrazena ve všední dny v čase od 6.00 hodin do 16.30 hodin pro rodiče dětí docházejících do mateřské školy.

Informace z historie školy:

Mateřská škola byla zřízena roku 1975 a od svého počátku je trojtřídní. V roce 1997 byla zrušena školní kuchyň a jídlo se začalo dovážet ze ZŠ Novosedlice a v mateřské škole je pouze školní jídelna - výdejna.

V obci se nachází základní škola, kam také většina dětí po absolvování povinného předškolního vzdělávání odchází plnit povinnou školní docházku.

Děti jsou rozděleny do tří heterogenních tříd po 24 dětech, kdy každá třída má svou kmenovou třídu a šatnu.

V podkroví mateřské školy je společná lehárna pro všechny děti, které neplní povinné předškolní vzdělávání.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má nedostatečné vnitřní prostory, které neumožňují spontánní pohybové aktivity dětí v plném rozsahu. Z tohoto důvodu využíváme k pohybovým aktivitám pobyt venku, zejména na hřištích v obci. Po dohodě se ZŠ v Novosedlicích je nám jednou týdně k dispozici velká tělocvična.

Nábytek a ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům, odpovídá počtu dětí a je zdravotně nezávadný. Pro odpočinek dětí je k dispozici stabilní lehárna ve druhém podlaží, kde má každé dítě své označené lehátko s lůžkovinami.

Hračky, pomůcky a náčiní jsou v dostatečném množství a odpovídají věkovému složení dětí ve třídách. Vše je průběžně dle potřeby doplňováno a obnovováno. Hračky, pomůcky a náčiní jsou v dostatečném množství a odpovídají věkovému složení dětí ve třídách.

Hračky, pomůcky a náčiní, které mohou děti samostatně používat jsou umístěny v jejich dosahu. Jsou stanovena pravidla pro jejich půjčování, používání i úklid.

Dětské výtvary jsou součástí výzdoby třídy, šatny a estetického prostředí vnitřních prostor mateřské školy.

Součástí mateřské školy je školní zahrada, které je prostorově nedostačující, máme na ní pouze dvě pískoviště. Na zahradě se jednotlivé třídy střídají. Využíváme hřiště, které je naproti mateřské škole a také další dvě hřiště v obci.

Všechny vnitřní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické požadavky, které se týkají čistoty, osvětlení, teploty. Ve všech třídách jsou k dispozici čističky vzduchu.

Na školní zahradě nám chybí možnost zastínění v letních měsících.

Ve spolupráci se zastupiteli obce se zpracovává studie na výstavbu nové mateřské školy.

3.2 Životospráva

Jídlo se do mateřské školy dováží ze školní kuchyně při ZŠ Novosedlice. Je zajištěna pestrost stravy, dodržována technologie při jejím výdeji.

Mezi podáváním jednotlivých jídel je dodržován vhodný časový interval. Pitný režim mají děti zajištěn během celého dne ve svých třídách (voda, čaj, minerálka). Děti nejsou do jídla v žádném případě nuceny ani na žádost rodičů a mají možnost ovlivnit velikost porce. Vhodnou motivací se

snažíme vést děti k tomu, aby alespoň ochutnaly a pak se rozhodly zda budou v jídle pokračovat, či ne. V případě potřeby a jsou-li vytvořené a dohodnuté podmínky, je možné upravit stravování dle specifických potřeb dětí se zdravotními problémy. Rodiče po předchozí domluvě s ředitelkou školy hledají společnou cestu k řešení

V mateřské škole je zajištěn stálý pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, aby se mohl přizpůsobit aktuální situaci rodičů (přivádění a odvádění dětí do mateřské školy), je nutná předchzí domluva s pedagogem, který má dítě v kmenové třídě. Zároveň je řád a rytmus mateřské školy natolik pružný, že umožňuje reagovat na neplánované události (výlety, besedy, divadla apod.).

Děti jsou venku každý den dostatečně dlouhou dobu, která je přizpůsobena aktuálním klimatickým podmínkám a stavu kvality ovzduší. V případě nepříznivých podmínek je pobyt venku zkrácen či vypuštěn a dětem je nabídnuta náhradní činnost v mateřské škole.

Během pobytu venku mají děti dostatečný prostor k spontánním pohybovým aktivitám, především v jarních a letních měsících, kdy můžeme využívat zahradu a hřiště v obci.

Možnost spontánního pohybu mají děti i při pobytu v mateřské škole, který je však usměrňován vzhledem k malým prostorovým podmínkám jednotlivých tříd.

V mateřské škole je stabilní lehárna, kde odpočívají všechny děti, které v daném školní roce neplní povinné předškolní vzdělávání. Děti plnící povinné předškolní vzdělávání odpočívají na matracích v horní třídě a po odpočinku mají připraven program rozvíjející jejich dovednosti potřebné pro vstup do ZŠ.

Všichni pracovníci mateřské školy podporují děti ve zdravém životním stylu a jdou svým chováním a jednáním příkladem.

V plánu stavby nové mateřské školy je zahrnuta i vlastní kuchyň, prostory jednotlivých tříd budou dostatečně velké na spontánní pohybové aktivity i ve třídách. Součástí bude i velká zahrada s herními prvky, prostorem na koloběžky a odrážedla, mlhoviště a pískoviště. Počítá se i s venkovní třídou, která bude zastíněna.

3.3 Psychosociální podmínky

Pedagog je pro děti partnerem, pomocníkem a průvodcem na cestě jeho vzdělávání. Péče o děti je podporující a počítá s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech, a to formou nenásilné komunikace, která navozuje pocit důvěry a bezpečí.

Adaptace dětí je po předchozí dohodě se zákonnými zástupci přizpůsobena jejich možnostem a požadavkům tak, aby se dítě cítilo bezpečně. Lze začínat zkráceným pobytem dítěte v mateřské

škole, přítomností zákonného zástupce ve třídě, možnost vlastních hraček. Učitel dětem v adaptačním období pomáhá se začleněním a umožňuje jim dostatek prostoru při adaptaci.

Učitelé respektují potřeby dětí, reagují na ně a pomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Všechny děti mají v mateřské škole stejná práva, možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.

V mateřské škole jsou děti seznamovány s pravidly soužití na kterých se děti podílejí. Je respektována svoboda a volnost do určitých mezí vyplývajících z nastavených pravidel.

Budujeme vztahy mezi dětmi, aby mateřská škola byla prostředím, kde jsou rády. Pokyny a instrukce dětem podáváme tak, aby jim rozuměly a ve spolupráci s námi je postupně přijímaly.

Nezařazujeme nezdravé soutěžení dětí, děti zásadně nesrovnáváme. Umožňujeme jim tak vytvořit si vlastní sebepojetí. Užíváme popisného jazyka tak, aby si dítě utvářelo svůj názor na základě sebeuvědomění, aby bylo schopno znát svou cenu. Péče o děti je podporující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech, učitelé se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je příjemná a navozuje vzájemnou důvěru a společnou spolupráci.

Vzdělávací nabídku učitel volí tak, aby odpovídala mentalitě a zájmům dětí. Obsah vzdělávání volí přiměřeně náročný aby byl pro dítě užitečný a prakticky využitelný.

Podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si, kriticky myslet. Učitel oceňuje konkrétní projevy a výkony dítěte a vyhýbá se paušálním pochvalám i odsudkům.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemný respekt, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

Vztahy dětí učitel nenásilně ovlivňuje prosociálním směrem a dostatečně se věnuje vztahům ve třídě (prevence šikany a sociopatologických jevů).

Podmínky k efektivnějšímu vzdělávání se snažíme neustále zlepšovat, a to svým sebevzděláváním a vyhledáváním inspirujících aktivit pro modernizaci a inovaci.

3.4 Organizace chodu

Organizaci průběhu dne je možné dle potřeb a okolností upravit.

Dbáme na pravidelné zařazování řízené zdravotní pohybové aktivity, a to každý den.

Učitel se plně věnuje dětem, je jejich průvodcem, rádce a bezpečnou osobou během celého dne.

Děti mají možnost dle svého momentální stavu vyhledávat a vykonávat činnosti, které tomuto stavu odpovídají.

Při nástupu do mateřské školy má dítě a jeho zákonný zástupce možnost postupné adaptace, která je součástí školního řádu a před nástupem do mateřské školy jsou zákonní zástupci s touto možností seznámeni.

Dbáme na vyváženost řízených a spontánních činností.

Děti mají dostatek času na spontánní hru, mohou ji dokončit nebo se k ní po domluvě vrátit později.

Aktivita jsou organizovány tak, aby dítě podněcovalo ke zkoumání, aby pracovalo svým tempem a mohlo se i svými nápady podílet na průběhu aktivit.

Dětem je umožněna jak individuální činnost, tak i spolupráce v menší či větší skupině během celého dne.

Pokud má dítě potřebu soukromí při hygieně či převlékání je tato potřeba respektována a je mu umožněna.

Učitel plánuje činnosti s ohledem na složení dané třídy, tak aby měl připravené aktivity, které budou odpovídat i individuálním potřebám a možnostem dětí.

Pro činnosti si učitel připravuje dostatečné množství vhodných a kvalitních pomůcek.

Dbáme na to, aby nebyly překračovány nejvyšší stanovené počty dětí ve třídě. Spojování tříd je maximálně omezeno a využito pouze v případech mimořádných (absence učitelů, provozních zaměstnanců, technických havárií či velké nemocnosti dětí).

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti a pravomoci a úkoly všech zaměstnanců mateřské školy jsou jasně vymezeny jejich pracovním zařazením a náplní práce.

Informační systém uvnitř mateřské školy je nastaven pedagogickými radami a provozními poradami. Informace navenek jsou na webových stránkách a obecní vývěsce. Informace směřující k zákonným zástupcům jsou na nástěnkách a aplikaci NAŠE MŠ.

Ředitel mateřské školy ponechává pracovníkům dostatek pravomocí a respektuje jejich návrhy. Zapojuje je do vytváření ŠVP a konzultuje zásadní otázky při vedení mateřské školy a respektuje jejich nápady a připomínky. Každá iniciativa související se zkvalitněním vzdělávacího procesu je vítána a maximálně podpořena.

Ředitel vyhodnocuje ve spolupráci se zástupcem zaměstnanců, motivuje je a podporuje jejich spolupráci.

Pedagogický tým spolupracuje na chodu a aktivitách konaných v mateřské škole, organizuje akce pro rodiče dětí. Zapojuje rodiče dětí do dění v mateřské škole.

Plánování mateřské školy je funkční a vychází ze ŠVP jeho integrovaných bloků, potřeb dětí i pedagogů.

ŠVP je vypracováván s ostatními pedagogickými pracovníky, kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny oblasti chodu mateřské školy, jsou vyhodnocovány a použity jako podklad pro další práci.

Mateřská škola úzce spolupracuje se zřizovatelem (OÚ Novosedlice), statutárním městem Teplice (odbor školství), ZŠ Novosedlice, s knihovnou v obci, městskou policií, PPP v Teplicích a SPC v Teplicích

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí pracovníci v naší mateřské škole jsou plně kvalifikováni.

Jsme pracovním týmem, ve kterém pracujeme na spolupráci, důvěře, toleranci, vstřícnosti.

Odpovědnost učitelů je daná platnými předpisy, při zajišťování náročnějších činností pomáhají provozní pracovníci dle příkazu ředitelky školy.

Sebevzdělávání je umožněno dle nabídky společností, ze které si učitelky vybírají kurzy dle svého výběru nebo jsou doporučeny kurzy na základě jejich profesní úrovně nebo potřeb školy. Další poznatky mohou učitelky získat v rámci sebevzdělávání a doplňování vědomostí prostřednictvím literatury v MŠ nebo materiálem zveřejněným na webových stránkách.

Ředitelka vyhledává a dává pedagogům informace o seminářích a kurzech, Přihlašuje je na vzdělávací akce a přihlíží k potřebám rozvoje profesních kompetencí jednotlivých pedagogů.

Služby učitelů jsou organizovány tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Učitelky se překrývají při pedagogické činnosti převážně v rozsahu dvou až dvou a půl hodin denně.

Učitelé pracují a chovají se tak, že poskytují optimální pedagogickou péči. Provozní pracovníce svou prací a ochotou přispívají ke stabilitě personálního zázemí, jsou ochotné pomoci v přípravě a organizaci dílčích projektů, slavností a jiných akcí mateřské školy, pomáhají při doprovodu a náročnějších činnostech.

Speciální služby pro děti s IVP zajišťujeme ve spolupráci s PPP a SPC v Teolicích.

3.7 Spoluúčast rodičů

Rodiče jsou motivováni, aby vnímali mateřskou školu jako doplňující k roli rodičovské výchovy. Velmi důležitá je komunikace mezi týmem školy a rodinami.

Učitelé sledují a vyhodnocují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se jim porozumět a vyhovět ve spolupráci s rodiči.

Rodiče se účastní různých programů pořádaných mateřskou školou (třídní tvoření, drakiády apod.) a mají možnost navrhnout další aktivity. Rodiče jsou informováni o dění v mateřské škole pravidelně pomocí aplikace NAŠE MŠ.

O vzdělávání či chování dětí jsou rodiče informováni třídním učitelem, mají možnost osobní konzultace, při kterých učitelé podrobně rodičům vysvětlují, proč je individualizace potřebná, a jak oni sami mohou přispět k lepšímu pochopení potřeb jejich dítěte.

Všechny informace o dětech, které nám rodiče sdělí jsou diskrétní a zůstávají pouze mezi učiteli a rodiči.

Mateřská škola nabízí rodičům zprostředkování se specialisty (logoped, psycholog apod.), Dále umíme poskytnout odkazy či přímo materiály sloužící k rozvoji dovedností jejich dítěte a také zapůjčit odbornou literaturu.

Nadále chceme rozvíjet užší spolupráci a zapojení rodičů do akcí pořádaných školou a těchto akcí pořádat více.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy nemá zajištěn bezbariérový přístup a ani ve škole není možnost bezbariérového pohybu. Není možnost zajistit bezpečný pohyb ani za pomoci technických nebo lidských zdrojů.

Didaktickými pomůckami je škola vybavena dostatečně, kompenzační pomůcky je dle potřeby schopna zajistit.

Ve spolupráci s školským poradenským zařízením realizujeme nastavená podpůrná opatření při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (zpracování IVP, úprava organizace vzdělávání s podporou asistenta pedagoga, využívání a pořízení kompenzačních pomůcek)

V souladu s právními předpisy je ve třídě, kde se nachází dítě se speciálními vzdělávacími potřebami snížen počet dětí dle platné legislativy.

Asistent pedagoga je na základě doporučení školského poradenského zařízení vždy zajištěn.

Vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je nastavené na úzké spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, učitelem a školským poradenským zařízením (konzultace, setkání, vyhodnocování podpůrných opatření).

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytvořila podmínky i pro vzdělávání dětí nadaných s přiznanými podpůrnými opatřeními, které stanovuje školský zákon a vyhláška 27/2015 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ndaným dětem bude sestaven plán pedagogické podpory jako 1. stupně podpůrných opatření, který bude do třech měsíců vyhodnocen a základě vyhodnocení bude určen další postup.

U dětí v povinném předškolním vzdělávání můžeme doporučit předčasný nástup ke školní docházce.

Dítěti umožníme pracovat rychlejším tempem, na těžších specifických úkolech, s mešším procvičováním a obohatíme jim vzdělávací obsah.

Učitel dítěti umožní využívat sada speciálních pomůcek a her na rozvoj specifické dovednosti, podporuje jeho kreativní nyšlení.

I u nadaného dítěte mateřská škola úzce spolupracuje se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením, popřípadě s dalšími subjekty (Menza apod.).

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V mateřské škole jsou k dispozici podnětné a bezpečné hračky, které jsou vhodné pro děti od dvou let.

V heterogenních třídách jsou k dispozici uzavřené skříňky, do kterých se ukládají pomůcky a hračky, které by pro dvouleté děti mohly být nevhodné či nebezpečné.

Dvě třídy jsou vybaveny sprchovým koutem k zajištění hygieny dětí.

V šatnách mají děti prostor na náhradní oblečení, hygienické potřeby je možné předávat učitelkám či asistentovi pedagoga (pokud ho pedagog má), tyto potřeby jsou označené jménem dítěte.

Adaptace dětí dvouletých probíhá stejným způsobem jako u dětí starších tj. ve spolupráci s rodiči, zkráceným pobytem v mateřské škole, přítomností rodiče, hračkou z domova.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let nejsou v naší mateřské škole optimální. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo užší či širší rodinu.

Potřeboval bychom rozšířit prostory, abychom mohli těmto mladším dětem dopřát respektování jejich potřeb (denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, více individuální péče, srozumitelná pravidla).

Máme a umíme zajistit bezpečné hračky a pomůcky pro tento věk, ale jelikož jsme trojtřídní mateřská škola, musí být tyto děti zařazovány do tříd se staršími dětmi a tam jim tyto potřeby neumíme v plné míře zajistit. V plánu je výstavba nové mateřské školy se čtyřmi třídami, pokud toto bude zrealizováno, předpokládáme otevření třídy pro tyto děti a v tom případě budeme umět plně uspokojit jejich potřeby. Výhledově se jedná o 3 - 4 roky.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Do tříd jsou zařezovány děti věkově smíšené, většinu života budou trávit čas s lidmi různého věku a také v jednom ročníku se nacházejí děti na různých stupních vývoje a to umožňuje vzájemný respekt věkových zvláštností dětí i větší možnost věnování se individualitě.

Máme 3 heterogenní třídy.

1. KOŤATA - děti od 3 do 6 let, ředitelka, dvě učitelky dle potřeby a možnosti asistent pedagoga
2. BERUŠKY - děti od 3 do 6 let, dvě učitelky dle potřeby a možnosti asistent pedagoga
3. ŽABIČKY - děti od 3 do 6 let, dvě učitelky dle potřeby a možností asistent pedagoga

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Při zařazování dětí do tříd bereme na vědomí přání rodičů při umístění sourozenců či kamarádů do jedné třídy, usnadňujeme vstup mladšího sourozence či kamaráda do mateřské školy a jeho začlenění v dané třídě.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžná práce učitelů v třídě probíhá denně cca od 8.45 do 12.30h. Tímto se překrývají při řízené činnosti, individuálním vzdělávání, při pobytu venku nebo školní zahradě a při školních akcích či výletech.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Zápis do mateřské školy od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16.května. Termín a místo zápisu stanoví ředitel mateřské školy po dohodě se zřizovatelem a zveřejní je způsobem v místě obvyklým (webové stránky, veřejná vývěska v obci, v místním zpravodaji, na webu obce).

Děti jsou k předškolnímu vzdělávání přijímány k začátku následujícího školního roku, v případě volné kapacity i v průběhu školního roku.

Součástí zveřejnění o zápisu k předškolnímu vzdělávání jsou i kritéria pro přijímání dětí na daný školní rok.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání v mateřské škole probíhá v návaznosti zájmu rodičů podle podmínek § 34 b) Školského zákona, podrobně je rozepsáno ve školním řádu.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Mateřská škola "Čtyřlístek" se zaměřuje na vytváření podmínek pro pozitivní a zvědavou atmosféru, kde se děti učí a rozvíjejí prostřednictvím her a objevování, stejně jako čtyřlístek symbolizuje štěstí a dobrodružství, které děti budou zažívat během svého času v mateřské škole.

Ve vztahu k dětem chceme:

- přiblížit přírodu, rozvinout environmentální vnímání
- podporovat děti v poznání sama sebe a pracovat se svými emocemi
- podporovat sebedůvěru, samostatnost, odpovědnost a rozhodovací schopnosti
- probouzet, respektovat a maximálně uplatňovat potenciál dětí v jejich rozvoji a přípravě na další život
- rozvíjet jednotlivé gramotnosti (environmentální, pohybové, předčtenářské, předmatematické, digitální)
- využívat inovativních a moderních směrů ve vzdělávání

Ve vztahu k zaměstnancům chceme:

- vytvářet pracovní prostředí vybízející k dalšímu profesnímu rozvoji a spokojenosti
- zaměřit se na dodržování zásad konstruktivní komunikace
- podporovat zaměstnance ve všech inovativních aktivitách spojeným s rozvojem mateřské školy

Ve vztahu k okolí chceme:

- mít rodiče jako vítané partnery, hledat společně cestu k podpoře jejich dětí
- spolupracovat s dalšími vzdělávacími institucemi, zřizovatelem, zapojovat se a tvořit kulturní dění, ovlivňovat svým příkladem vztah k životnímu prostředí

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Naše dlouhodobé cíle a záměry:

- zintenzivnit využití pobytu venku k podpoře environmentálního vzdělávání
- využívat respektující komunikace
- využívat prvků formativního hodnocení
- vést smysluplnou diagnostiku dětí a následně ji využívat jak při plánování, tak při diferenciaci nabídky činností
- umožnit dětem v maximální možné míře možnost volby
- zajímat se o inovativní a moderní pedagogické směry ve vzdělávání
- zvyšování kvalifikovanosti pedagogů, jejich dovedností a odborných znalostí
- rozvoj týmové spolupráce a kolegiálních vztahů na pracovišti
- rozvíjet podpůrné, poradenské a konzultační činnosti zákonným zástupcům
- rozvoj informačního systému a prezentace mateřské školy

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Při vzdělávání jsou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené podle potřeb a možností předškolního dítěte.

Specifickou formou vhodnou pro předškolní věk je didakticky zacílená činnost, která je učitelem přímo nebo nepřímo motivovaná, která je dítěti nabízena a ve které je zastoupeno spontánní a záměrné (plánované) učení. Tyto činnosti probíhají zpravidla individuálně či v menší skupině.

Používáme formy individuální, párové, skupinové, frontální tak, aby odpovídaly situaci a možnostem dětí i učitelů.

Nabízíme činnosti v několika stupních obtížnosti, aby si každé dítě mohlo vybrat dle svých momentálních možností a schopností a zažít pocit úspěchu.

Všechny aktivity mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností, aby probudily aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat a učit se.

Metody vzdělávání:

Prožitkové metody - vycházející z vlastní zkušenosti a prožitku dětí, realizujeme je zejména prostřednictvím didaktického stylu s nabídkou

Situační učení - praktické získávání zkušeností, poznatků a dovedností v kontextu dané situace přímo v praxi (učení skutečným jednáním - ne učení o dané situaci, je založené na vytváření a využívání situací, které nastávají a jsou dětem srozumitelné)

Učení hrou a činnostmi - dítě není pasivní příjemce, ale projevuje vlastní iniciativu, jedná, koná a je aktivní, učí se na základě vlastních činností

Kooperativní učení - je založené na vzájemné spolupráci dětí, učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, spolupracovat, radit si, vyvinout společné úsilí, kontrolovat a hodnotit společnou práci

Spontánní sociální učení - je založené na principu přirozené nápodoby, proto je potřeba během celého dne a ve všech situacích poskytovat dítěti vzory chování a postojů, které jsou k přejímání a nápodobě vhodné

Metody založené na manipulaci a experimentu - experimenty s vodou, přírodninami, barvami, slovy, kostkami apod.

Metody založené na komunikaci - komunitní kruh, vyprávění příběhů, řešení problémů, pantomima, sdílení apod.

Metody založené na tvoření podporují kreativitu dětí - hry s pískem, stavebnice, modelování, hry se sněhem, výrvarné tvoření, hraní divadla apod.

Metody založené na fantazii a magii vymýšlení a vyprávění příběhů, provokování fantazie otázkami (Co by bylo kdyby,,,,), improvizace, dramatizace, kreslení, modelování, malování apod.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

V případě potřeby sestavuje pedagog plán pedagogické podpory jako 1.stupně podpůrných opatření, který vyhodnocuje nejpozději do třech měsíců a na základě vyhodnocení volí další postup.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Ve spolupráci se školským poradenským zařízením (PPP, SPC), realizujeme nastavená podpůrná opatření při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných např. úprava organizace vzdělávání s podporou asistenta, pořízení kompenzačních pomůcek, zpracování IVP. Uplatňujeme individuální přístup a diferenciaci při vzdělávání a to nejen v určování obsahu, ale i forem a metod vzdělávání.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Při vzdělávání dětí s SVP a dětí nadaných úzce spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte, se školskými poradenskými středisky, popřípadě i s odborníky mimo školství (MENZA, psycholog apod.).

Zodpovědné osoby:

Za vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných zodpovídají pedagogové, kteří mají toto dítě ve třídě ve spolupráci s asistentem pedagoga a zákonnými zástupci. Jejich role jsou rovnocenné a pedagog má i roli poradní či zprostředkovává spolupráci s odborníky.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let snižujeme počet dětí ve třídě dle platné vyhlášky. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Tyto děti mají silnější potřebu vazby na dospělou osobu a tak se pedagog stává zástupcem rodiče, emoční podporou a jistotou v běžném provozu, ale i při budování vztahů s ostatními dětmi. Cílem výchovně vzdělávacího procesu těchto dětí je zajistit jejich rozvoj prostřednictvím srozumitelných pravidel a prostřednictvím individuálního přístupu se snažit rozvíjet jejich dovednosti a schopnosti pro ně blízké a přirozené

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Čtyřlístkovi noví kamarádi

Název integrovaného bloku	Čtyřlístkovi noví kamarádi
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Adaptace na nové prostředí mš a jeho okolí. Seznamování se s kamarády, učitelkami a ostatními zaměstnanci. Seznámit se a dodržovat pravidla soužití ve skupině. Umět se vyrovnat s odloučením od rodiny a svých blízkých. Umět vyjádřit své pocity a potřeby. Přijmout autoritu. - Adaptace na život v mš - vnímat, dodržovat a podílet se na pravidlech třídy. Podřídit se rozhodnutí skupiny a umět spolupracovat s vrstevníky i s dospělým. - Zvládnout odloučení na určitou dobu od rodičů. - Uplatnit návyky společenského chování (pozdravit, požádat, poděkovat, vyslechnout druhého, uposlechnout pokyn, respektovat jeden druhého). - Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené - Zvládnout sebeobsluhu, dodržovat základní hygienické návyky, kulturu a čistotu stolování, postarat se o své věci - Chovat se bezpečně v mš a dalších přilehlých prostorech, na hřišti, na ulici.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	- Hurá do školky - Já jsem skřítek , kdo jsi ty ? - Skřítek poznává nové věci

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
jednoduchých pojmů, znaků a symbolů		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	(výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
	rozvoj kooperativních dovedností	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	vytváření základů pro práci s informacemi	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	dětské herní skupině apod.)	dítětem apod. přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	spolupracovat s ostatními respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (řici, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

6.1.2 Čtyřlístkovo podzimní království

Název integrovaného bloku	Čtyřlístkovo podzimní království
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Pozorovat charakteristické znaky podzimu, změny v přírodě a v počasí. Seznámení se stromy a jejich rozdíly, jejich plody - práce s přírodninami, typické znaky podzimních prací na zahradě a na poli. Seznámení se s podzimní úrodou, co je to sklizeň. Seznámení se s lesními a polními zvířaty. Seznámit se s obcí, ve které navštěvují MŠ. Umět rozpoznat a vyjmenovat rozdíly mezi vesnicí (obcí) x městem. Seznámit se s časovými pojmy denního řádu a logickou posloupností dějů. Seznámit se s ptactvem, které odlétá na podzim do teplých krajín.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Rozmanité počasí skřítky Čtyřlístka Na pole se skřítkem Čtyřlístek Čtyřlístkova sklizeň Skřítek čtyřlístek na návštěvě u zvířátek na poli Skřítek čtyřlístek na návštěvě u lesních zvířátek Zvířátka na návštěvě u skřítky Čtyřlístka Skřítek Čtyřlístek svléká stromům šaty Den za dnem se skřítkem Čtyřlístek Poslední vlaštovka skřítky Čtyřlístka

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevodit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj a užívání všech smyslů	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	uvědomění si vlastního těla	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury,	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání,	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	uvědomění si vlastního těla	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	

6.1.3 Skřítkův vánoční zázrak

Název integrovaného bloku	Skřítkův vánoční zázrak
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem činností bude posilování mezilidských vztahů, podpora přátelské atmosféry a společného prožívání adventních tradic. Podpoříme v dětech jejich fantazii, jejich schopnost tvořivě přemýšlet, realizovat se a vzájemně spolupracovat. Seznámíme se s tradicemi spojené s Mikulášem, Vánoci i s oslavou Nového roku, básněmi, písněmi a říkadly těchto tradic. Prostřednictvím rozvíjení komunikativních schopností a dovedností budou děti vedeny k vyjadřování vlastních myšlenek, pocitů a názorů. Vytvoříme příjemnou Vánoční atmosféru, která podpoří naše společné těšení na Ježíška.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	- Jak se skamarádil s čertem Čabradou - Mikulášské tradice, nácvik písní, básní a koled, advent, Mikulášská nadílka, tvoření s rodiči, příprava na besídku - Jak si ozdobil svůj první stromeček - Vánoční tradice, zážitky, zdobení stromečku, pečení, tvoření dárků, koledy, atmosféra, Vánoční nadílka v MŠ, seznamování s dárky, rodina a kamarádi

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	pohybového aparátu a tělesných funkcí	materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	uvědomění si vlastního těla	zachovávat správné držení těla
		zorganizovat hru
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	utvořit jednoduchý rým
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
pokroky i oceňovat výkony druhých	vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

6.1.4 Skřítek v zimní peřince

Název integrovaného bloku	Skřítek v zimní peřince
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Všímáme si proměn v zimní přírodě. Učíme se porozumět cyklickým změnám, které se s tímto obdobím pojí. Seznamujeme se s různými skupenstvími vody a využíváme k tomu rozličné aktivity či experimenty (malování ledem, výroba umělého sněhu apod.). Povídáme si o zimních sportech a bezpečnosti při jejich provozování. Pořádáme školkovou olympiádu. Poznáváme lidské tělo, jeho jednotlivé části, orgány, smysly a vše, co je potřebné k tomu, aby nám dobře sloužilo (strava, odpočinek, sport, zdravý životní styl). Získáváme základní poznatky o ochraně životního prostředí a vlivu člověka na jeho okolí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Příroda pod bílou peřinkou Moje tělo hopsat by si chtělo - zimní sportování Hlava, ramena, kolena palce - lidské tělo Školková olympiáda Na bacily pozor dej, ven bez šály nespěchej - péče o lidské zdraví Na návštěvě u Eskymáků Není voda jako voda Modrá, žlutá, zelená - třídění odpadu Naše modrá planeta, náš domov

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	uvědomění si vlastního těla	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		zachovávat správné držení těla
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost		chápat slovní vtip a humor porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	rozvoj kooperativních dovedností	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství spolupracovat s ostatními uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu),

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		všímat si změn a dění v nejbližším okolí
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		chápat základní číselné a matematické pojmy,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
		sledovat očima zleva doprava
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
iniciativou může situaci ovlivnit	vztahy a postoje vyjadřovat a projevodovat	sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činnosti a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		poznat napsané své jméno
	poznávání jiných kultur	poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat rozhodovat o svých činnostech
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		materiálů, z přírodnin aj.)
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách),

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
		rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

6.1.5 Jarní kabátek skřítků Čtyřlístka

Název integrovaného bloku	Jarní kabátek skřítků Čtyřlístka
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Poznávání lidské těla. Používáme všech pět smyslů, abychom poznali změny v přírodě, poznali svoje tělo. Rozvíjení a užívání všech smyslů k vnímání vůní a barev v okolní přírodě. Poznáváme další svátky a tradice. Rozvíjení zájmu o literaturu, čtený a vyprávěný projev

Název integrovaného bloku	Jarní kabátek skřítko Čtyřlístka
	Seznamujeme se s tříděním odpadů. Rozvíjení poznání o dopravních prostředcích. Poznat některé druhy živočichů, umět pojmenovat jejich mláďata Rozvíjení hrubé a jemné motoriky při procházkách, hrách na zahradě, na písku.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Čtyřlístek se probouzí : poznávám svoje tělo, smysly Čtyřlístek a Velikonoce : jarní tvoření Čtyřlístek v knihovně : seznamujeme se s našimi oblíbenými knihami - návštěva knihovny, návštěva divadla. Čtyřlístek a barvy : třídíme odpad. Čtyřlístku, pozor !!! : dopravní prostředky - návštěva dopravního hřiště. Čtyřlístek a poznává mláďata a okolí mš : návštěva ZOO na gymnáziu v Teplicích

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj a užívání všech smyslů	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj a užívání všech smyslů	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		více, stejně, méně, první, poslední apod.)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

6.1.6 Skřítek a toulavé boty

Název integrovaného bloku	Skřítek a toulavé boty
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Společně se budeme radovat. zorganizujeme několik oslav, prostřednictvím nichž si děti budou moci vyzkoušet samostatnost získanou v průběhu celého školního roku. Učení: - poznatky o živé a neživé přírodě Hodnoty a postoje: - hodnoty rodiny, postoj k dětem z celého světa Samostatnost: - vyjádřit souhlas či nesouhlas, dokázat odmítnout účast v nebezpečných situacích

Název integrovaného bloku	Skřítek a toulavé boty
	Společně s dětmi i rodiči se zaměříme na environmentální vzdělávání. Téma propojíme s živou a neživou přírodou. Společně oslavíme Den rodiny, Mezinárodní den dětí a zakončíme školní rok slavnostním rozloučením s předškoláky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Co je nad zemí a pod zemí? Co potká bosá noha? Co roste? Kde žijí cizokrajná zvířata? Jaké je to v pralese? Koho potkáš v moři? Co tě napadne, když se řekne (voda, země, vesmír...). Co ti skřítek napoví? Co viděl čáp z výšky?

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		povinnosti
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	získání relativní citové samostatnosti	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj a užívání všech smyslů	
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	poznávání jiných kultur	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		písku)
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	rozvoj společenského i estetického vkusu	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat poznat a pojmenovat většinu toho, čím je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		obklopeno
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací programy si pedagogové na jednotlivých třídách sestavují dle potřeb a zájmu dětí, Zároveň vycházejí z integrovaných bloků stávajícího ŠVP.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	zapojení rodičů do dění v mateřské škole spolupráce se zřizovatelem	společné akce pro rodiče s dětmi - fotodokumentace konstruktivní vztahy se zřizovatelem - vzájemné setkávání zvyšovat povědomí o MŠ v obci - články do místního zpravodaje	průběžně, nejméně však 2x ročně	Ředitelka, učitelé, asistenti
Pedagogické vedení školy	Srozumitelné předávání informací pedagogům - požadavky, udělení kompetencí Informační systém školy Kontrola a hodnocení práce zaměstnanců	směrnice, pedagogické rady, kontrolní činnost	průběžně, dle zadaných požadavků, nejméně však 2x ročně	Ředitelka, pedagogové
Kvalita pedagogického sboru	vstřícná komunikace s dětmi, rodiči a kolegy vzájemná spolupráce pedagogů aktivní spolupráce na profesním rozvoji	hospitace - záměrné i náhodné vzájemné následky pedagogů na svých i ostatních třídách osobní plán rozvoje	Vždy po ukončení hospitace či vzájemného náslechu. nejméně 2x ročně. nejméně 2xročně	Ředitelka, pedagogové
Personální podmínky	odborná způsobilost pracovníků profesní rozvoj	plán DVPP kontrolní činnost a rozbor dokumentace	průběžně, nejméně však 2xročně	ředitelka a pověřený pedagog (zástupkyně)
Vzdělávací výsledky	soulad TVP s ŠVP - naplňování cílů Hodnocení	hospitace, kontrolní činnost,	průběžně,	Ředitelka,

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	výchovně vzdělávacího procesu - učební prostředí, komunikace, výchovně vzdělávací strategie, spolupráce s rodinou, hodnocení a plánování Diagnostika - výsledky	pedagogické rady, konzultace s rodiči	nejméně však 2x ročně	pedagogové
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)				